



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. Probatur Prophetiae Jonae γνησιότης & antiquitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Sion peccata vestra luctis, cum circumfessam videretis Hierosolymam, totamque regionem ferro flammaque vastatam, ita à reliquis gentibus criminum suorum peccas expetam. Non alio igitur detorquendam hanc pericopen ratus est Aben Ezra, non Tremellius, non alii plerique facrorum Librorum Interpretates.

DE PROPHETIA JONÆ.

I. Disputatur de Jone patria, II. & aetate. III. Probatur Prophetie Jone γνησία & antiquitas. IV. Ex libro Jone quadam manarunt Grecorum fabule. Disputatur de vera significatione vocis נבָי. V. Refelluntur argumenta Adversariorum. Unicum argumentum.

I. DE Jona quoque controversia est. Scribunt Hieronymus & Isidorus, opi Disputatur revocavit. Causa credendi hæc est, quod Jonæ patri nomen fuisse dicatur Amathi: tria. id Veritatem sonat: vidua autem post suscitatum puerum dixerit Eliæ: *Nunc in isto 3. Reg. 17. 24.* egnovi, quoniam vir Dei es tu, & verbum Dei in ore tuo Veritas est: puerum itaque Filium Amathi dictum, hoc est Filium veritatis. Frivola penitus & casilla sunt hæc, ex Rabbinicis officini profecta. Repugnat etiam locorum situs, nam Sareptanæ viduae filium, Sareptanum & ipsum fuisse par est credere, cum Scriptura sacra Jonam de Geth-Opher produisse tradat libro quarto Regum. Situm Geth-Opher accurate indicat Hieronymus, non longe à Sephorii, qua Diocæsarea appellatur, versus Tiberiadem, in tribu Zabulonitide, ubi & Jonæ sepulchrum suā aetate ostensum fuisse ait; nonnullosque carpit, qui in alia Geth, Lyddæ, seu Diopoleos proxima, natum eum & conditum volebant, Geth illam cum Geth-Opher, Diopolin cum Diocæsarea permisceentes. Benjamin quoque in Itinerario Jonam ad Siporim in monte sepultum tradit. Idem & indigenis perfusum fuisse ait Brocardus Argentoratensis in Descriptione Terræ sanctæ. Insaniunt ergo solennia Pseudo-Epiphanius, ejusque imitator Dorotheus, cum ex terra Carjathma, non longe ab Azoto, (seu Carjath-jarim legere mavis, qua urbs est tribus Iudea, longe tamen ab Azoto) ortum fuisse garriunt, & in terra Saar mortuum ac sepultum, in spelunca Cenezei judicis. Othoniem intellicunt, unum ex Israëlis Judicibus, filium Cenez, cui Caleb frater Axam filiam despontens, Carjath-sepher doti dixit. Est autem Carjath-sepher, qua & Dabir, in tribu Juda. Atqui videtur Epiphanius ille nominum affinitate delusus, Carjath-sepher confundisse cum Geth-Opher, seu Geth-Epher, scribitur enim Ebraice גַּתְהַ-הַ-כֶּפֶר. At Muhammedanos delirare sinamus, qui non longe à Ninives ruderibus Jonam sepultum censem, ejusque tumulum venerantur.

II. Quamvis autem Eliæ avo vixisse Jonam Ebraei autument, Osee tamen, Amosi, & aetate. & Isaiae aequalē ponunt, ut testatur Hieronymus. Sic vīum Abrabanieli. In eadem opinione est Eusebius, & id pati possunt optimorum Chronologorum ratiocinia. Utut Euseb. Præp. libr. 10. c. 14. est, tempore certe præcessit partam a Jerobamo de Syri viatoriam, ut pote quam prædicti, quemadmodum habetur in quarto Regum; ac proinde Osee, Amosi, & 4. Reg. 14. 25. Isaiae vel minimum aequalē esse potuit. Quatuor certe Majorum, & Minorum Duodecim Prophetarum nullum supereft tanta vetustatis vaticinium. In quæ tempora vero conferendum sit Niniviticum ipsius iter, atque hujus itineri historia, plane incertum est. R. David Kimchi, alii Ebraei, Jehu filii Namsi, & Elisæi temporibus adjungunt. In Sardanapali aetatem, & initium Arbachis conjicit Scaliger, & in Scal. animad. Joasi ævum, ac propterea Niniven à Deo destinatum vult fuisse Jonam, quo solutos in flagitia & libidinam ad Regis exemplum Assyrios ad meliorem frugem revocaret. Clem. Alex. Strom. 1. Sed parum solida hæc videtur conjectura. Profecto qui Canonem Librorum fa- Euseb. Præp. libr. 10. c. 14. crorum digesserunt, in collocando Duodecim Prophetarum libris speclasse videntur rationem temporum, ut dixi, ideoque existimasse calum hunc, vel casus certe descri- Cyril. Præf. in Jon. ptionem, Osee, Amosi, & Abdie prædictionibus supparem esse vel aequalē. Atque Auguſtin. De civit. Dei 1. 18. plurimorum Interpretum assensione probata opinio. Quanquam multo longius abit cap. 27. Theod. Proces. Comm. in xil. Proph. lacum Leonum missionem, & Tobiae junioris nuptias in idem tempus conjicit.

III. Quamvis autem manifesto non appareat, utrum Libellum hunc ipse scripsit Probatur

Prophecia. Jonas, ut pote qui non *ἀπέραντος* de se ipse differat, genuinum tamen agnoscere se *Jonas* librum posterior *ætas* non obscure declaravit. Nam prætermisso isto quarti Regum: *Ieroboam* restituit terminos *Israël*, ab introitu *Emath*, usque ad Mare solitudinis, iuxta sermonem Domini Dei *Israël*, quem locutus est per servum suum *Ionam*, filium *Amathi*, *Prophetam*, qui erat de *Geth*, que est in *Opher*: quod alterius *Jonas* vaticinii, diuturnitate temporis aboliti, non ejus quod superest, antiquitatem probat; manifesta sunt *Tob.* 14. 5, 6. illa *Tobiæ*: *In hora autem mortis sue vocavit ad se Tobiam filium suum, & septem juvenes filios ejus, nepotes suos, dixisse eis: Prope erit interitus Ninive; non enim excidit verbum Domini. Ubi Graeca editio: ἀπόδει γέ τὸν μηδαν, τέκνον, ὅν πένθους οὐαὶ ἐλάσσων ιωνᾶς ὁ περιφέρει τοῦν, ὃν καταστρέψει. Vade in Medium, Fili, quia quemque de Ninive dixit Jonas, futurum nempe ut evertatur, credo esse eventura. Et deinde: οὐ νῦν, τέκνον, ἀπλάδει διὸν νινδόν, ὃν πάτερες ἦσαν ἀλάποντο περιφέρει ιωνᾶς. Et nunc, Fili, exi Ninive, quia que effatus est Jonas Prophetas, omnino contingent. Addam etiam testimoniūm ē tertio Machabaico, Auctorū satīs antiqui: τὸν τε βασιλέα τοῦ ζαρπὶ οὐνῶν ιωνᾶν πούδρων αὔξεσθαι πολικαρπον πάσσον οἰνεῖος αὐδεῖτες, πάτερ. Et *Ionam* pereuentem in ventre ceti viventis in profundo, prorsus illeſum omnibus notis exhibuit,*

Ex. 44. 12, 18, &c. & seq. & 16. 4. Pater. Quam historiam recitat Christus Dominus apud Matthæum & Lucam. Hausta videntur ex iisdem fontibus & illa *Joëlis*, cuius librum libro *Jonas* recentiore puto: *Benignus & misericors est, patiens & multe misericordia, & præfabilis super malitia. Nempe hoc ipsum est quod dixit Jonas: Tu Deus, clemens & misericors es, patiens & multe miserationis, & ignoscens super malitia. Pergit Joël: Quis sit si convertatur, & ignorat? Jonas iisdem verbis: Quis sit si convertatur, & ignorat Deus?*

I. V. At non sacræ solum, sed profanæ quoque literæ *Jonas* memoriam retinent. Herculem enim, cuius famam aliorum facinoribus exornare Græci solent, finixerunt ad liberandam Hesione, in os & alvum canis Tritonis, sive canis Carcharæ, qui ad eam depascendam mittebatur à Neptuno, insiluisse, triduumque in ejus viscibis latuissē, neque hinc aliud ipsi accessuē incommodi, quam capillorum aliquot defluvium. Auctor Lycophron, & Lycophronis Interpres Iacobi Tzertzes: auctor quoque *ficatione ratione* Cyrus, & Theophylactus in *Jonam*: auctor denique Sextus Empiricus, & Phavorinus. Hoc vero dicimen adiisse eum, compage navis, qua vehebatur, soluta, narrat *Æneas Gazæus* in Dialogo De immortalitate animorum. Observat præterea Grotius libr. 1. cap. 11. Amythaonidas fuisse apud Græcos, quemadmodum *Jonas Amathi filius inter Ebraeos, & Jona nomen habere posse significationem hominis ex Gracia orti: nempe quod Graci Ionum nomine apud Ebraeos censerentur, à Javane ducta appellatione, qui fuit Japhethi filius. Quid inde efficiat, non apponit; neque ego certe video: nam Amythaon bellum Trojanum multis præcessit annis, quo Amathi longe recentior fuit. Jonas vero, si ab Ionibus nomen habuit, ita Herculis casus fuerit adscriptus *Jonas*, non vero *Jonas* casus *Herculi*, quod absurdum est. Probabilius videtur, quod aliis venit in mentem, Arionis historiam, à nautis in mare missi, & à Delphine excepti, & Corinthum delati, ex *Jonas* historia detortam esse: nam tempora, licet non omnino convenient, proprius tamen accedunt; & in nomine Arionis vestigia extant nominis *Jonas*; & ut hic in mari Deum oravit & Psalmum dixit, ita ille cantu delphinum delinisse fertur. *Jonas Prophetæ* fuit, Arion cithareodus: Ebrais quippe vox נביא, præter alias significaciones, & Prophetam & Fidicinem notat: ut Latinis vocabulum *Vates*, designat & Prophetam & Poetam. Sic vigesimo quinto capite prioris Paralipomenon, Asaph, Heman, & Idithun, qui fidicines fuerunt, dicuntur*

*Exod. 17. 10. Judic. 4. 4. Vulgata: Qui prophetaret in citharis. Septuaginta, ἀποθεσμοὺς εἰς κινύρας. His assentit Syrus Interpres, & Arabs. Simile reperias paulo inferius. Sic foror Mosis in Exodo appellatur, *Prophetissa*, נביאת, quippe saltatrix & tympanistra. Sic Debbora in libro *Judicum* eodem afficitur *Prophetissa*, נביאת nomine, cuius Canticum statim subjicitur. David ipse, non ob vaticinia solum, sed & propter psalmi lenti ac carminum condendorum facultatem, Prophetæ nomen videtur esse consecutus. Manichæi, Gnoftici, Nicolaitæ vatem futurorum fuisse ipsum omnino negabant: negabat & Theodorus Mopsuestenus, ut annotatur in Actis quinta Synodi; & Prophetæ nomen, quod sæpe illi tributum negare non poterant, ad unam canendi peritiam referebant. Sed non unicus hic error nefaris Hæreticis illusit. Leguntur hæc capite decimo nono libri primi Samuel: *לְהַקְתָּה הַנְּבִיאִים בְּנֵי אֹיְם*. Vertunt Septuaginta, εὐαγγεῖον τῆς περιφέρει Vulgata, *Prophetarum vaticinantiū*. Ita Syrus quoque & Arabs. At Jonathan verrit, *סִפְרֵי מִשְׁבְּחָן*, scribarum laudantium. Et mox, ubi Vulgata habet, *Et prophetare cuperunt*, habet Jonathan, *שִׁבְחָו*, Et laudaverunt. Item Vulgata, *Et ambulabat ingrediens, & prophetabat*: Jonathan, *Et iroid iens & laudans*, מִשְׁבְּחָן. Vulgata: *Et prophetavit cum ceteris coram Samuele*: Jonathan, *Et laudavit*, יִשְׁבְּחָן. Vulgata demum:*